

Botero: Η Πλατεία

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«Συνεκπαίδευση Παιδιού (με Βαρηκοΐα), Ας Αναλάβουμε (Ερευνητικές) Πρωτοβουλίες».

Οι «Αρχές» Του Επαγγελματία που Δεν Σταματά ν' Αναζητά Νέες Λύσεις σε Παλαιά Προβλήματα. (Μέρος 2^ο)

T.89 30-10-2015

Αφιερώνεται στον κύριο Αριστείδη Χαρούπια, Σχολικό Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ε.α.)

Η Απαρχή της Παράλληλης Στήριξης: 15 χρόνια Πριν.
«Ερευνητικές Πρωτοβουλίες στο Υπαρκτό Σχολείο. Ο Συντονιστής Παιδαγωγός Ενσωμάτωσης. Μια πιλοτική Μελέτη Περίπτωσης στο 142^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών.»*

Κρατώντας βαθιά στο νου ότι κάθε θεώρηση του θέματος των ειδικών αναγκών στην εκπαίδευση πρέπει να γίνεται μέσα στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος ως συνόλου και παρακολουθώντας πιστά τις εξελίξεις του αέναου επαναπροσδιορισμού στα περιεχόμενα και τις πρακτικές των εννοιών «ειδικές ανάγκες», ένταξη-ενσωμάτωση» και «εκπαίδευση για όλους» φθάνουμε τελικά στο αίτημα για «συνεκπαίδευση». Κύριος σκοπός της συνεκπαίδευσης είναι η αναδόμηση των σχολείων ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες όλων των παιδιών.. (Clark Dyson & Milward, 1995)

Παγκόσμια υπάρχει ενδιαφέρον αλλά και συμφέροντα που οι ρίζες τους χάνονται σε παρελθούσες δεκαετίες, για τη συμμετοχή όλων των παιδιών στη βασική εκπαίδευση –στις αναπτυσσόμενες χώρες – ή για την καλύτερη οργάνωση σχολείων και τάξεων στα προηγμένα κράτη – ώστε τα παιδιά και τα νεαρά άτομα να πετυχαίνουν στην προσπάθειά τους για μάθηση χωρίς τραυματικές εμπειρίες, απογοητεύσεις και ψευδαισθήσεις για το ρόλο της μόρφωσης στη ζωή τους.(Colcough 1993, Mittler 1993, Classer 1990, Smith & Tomlinson, 1989).

Αναπλάθουμε λοιπόν το όραμά μας για το σχολείο και δουλεύουμε προς την προώθηση των εξελίξεων, προς ένα πιο εμπλουτισμένο περιβάλλον μάθησης. Έχοντας ως έναυσμα τις ειδικές ανάγκες, απελευθερώνουμε το χώρο για να διαφανεί άπλετα η «μεγαλοσύνη» του σχολείου και κατά συνέπεια η αξία του να ερευνούμε καθημερινά, καθένας, όλοι μας, από μέσα απ' τον εαυτό μας, απ' τη σχολική μονάδα απ' τη βάση μας πώς να γκρεμίζονται τα στεγανά (π.χ. διαφοροποίηση ειδικών σχολείων από τα γενικά) δίνοντας περιθώρια για την εξέταση νέων δυνατοτήτων και τη στήριξη πειραματισμών και προβληματισμών.

Στο 142^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, στην Πλατεία Παπαδιαμάντη, το Σεπτέμβριο του 1999, μια μητέρα, κάνει εγγραφή αγοριού της στην πρώτη δημοτικού. Ο διευθυντής του σχολείου, ενημερώνεται για την αμφοτερόπλευρη βαρηκοΐα τύπου νευροαισθητηρίου που έχει το παιδί. Η μητέρα έχει κάθε δικαίωμα να εγγράψει το παιδί της στο σχολείο της γειτονιάς του, εκεί όπου θα φοιτήσουν οι φίλοι του από το νηπιαγωγείο, εκεί όπου το παιδί γνωρίζει ως «φυσικό» χώρο μάθησης, ως αδιαμφισβήτητο σταθμό της εξελικτικής πορείας κάθε μαθητή. Ο Διευθυντής και το Διδακτικό Προσωπικό αποδέχονται την εγγραφή του παιδιού και από το Σεπτέμβριο έως το Δεκέμβριο παρακολουθεί στην πρώτη. Ο Κ. Μ. είναι λοιπόν ένας από τους 27 μαθητές της Α1, ένας από τους 300 μαθητές του σχολείου.

Την περίοδο αυτή, οι γονείς και ιδιαίτερα η μητέρα του αγοριού με την πολύτιμη στήριξη – καθοδήγηση του Σχολικού Συμβούλου Ειδικής Αγωγής Α' Δ/σης Π.Ε. Αθηνών κυρίου Χαρούπια, δίνουν καθημερινούς αγώνες για να εγκριθεί πρόγραμμα «υποστήριξης- ενσωμάτωσης»

μέσα στην τάξη. Το Δεκέμβριο το πρόγραμμα εγκρίνεται, οι «τυπικές» λεπτομέρειες διευθετούνται και τον Ιανουάριο του 2000 δύο, πια, δάσκαλοι βρίσκονται μαζί και συνεκπαιδεύουν τα 27 παιδιά τους.

Η δασκάλα της τάξης, η δραστήρια και ευγενική Κατερίνα Μολογούση και ο γράφων Κυριάκος Περβανάς, ως συντονιστής Παιδαγωγός Ενσωμάτωσης, συνεργάζονται.

Το πρόγραμμα είχε χαρακτήρα έρευνας – δράσης (action research) και έτρεξε τις σχολικές χρονιές 1999-2000 & 2000-2001. (Ας σημειωθεί ότι μετά, το 2002, στους Νόμους του Κράτους άρχισαν να συμπεριλαμβάνονται ρυθμίσεις για την ένα προς ένα παροχή εκπαιδευτικής «παράλληλης στήριξης»).

Πρόκειται για μία πιλοτική μελέτη περίπτωσης. Αυτό - αξιολογείται για να αξιολογεί και αυτό -προσδιορίζεται για να προσδιορίζει ... καταγράφοντας καθημερινά σε πρωτόκολλα και φύλλα παρατήρησης την πορεία του.

Τονίζεται η διάσταση αυτή (φιλοσοφική και πρακτική) που ισχύει στις διεθνείς έρευνες: Η ενσωμάτωση/ ένταξη επιτυγχάνει μόνον όταν 1. Δίνεται στο παιδί με ιδιαίτερες ατομικές εκπαιδευτικές ανάγκες η ειδική υποστήριξη που χρειάζεται, 2. Η παροχή αυτής της εκπαίδευσης ικανοποιεί και όλα τα άλλα παιδιά που συνεκπαιδεύονται στην τάξη και 3. Είναι εξασφαλισμένη η επάρκεια πηγών, τρόπων, πόρων, ... (Βλέπε και Warnock Report, Uk, 1981!)

Οι βασικοί σκοποί δράσης για το πρόγραμμα και για την ομάδα υλοποίησής του (δηλαδή τη δασκάλα της τάξης, τον ειδικό δάσκαλο, το σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής και τη μητέρα) ταυτίζονται απόλυτα με τους σκοπούς της έρευνας δράσης και εμπίπτουν σε πέντε κατηγορίες: (L. Cohen L Manion, 1997, p.262):

1.Είναι μέσο «θεραπείας» προβλημάτων και βελτίωσης ενός συνόλου συνθηκών.

2.Είναι μέσο επιμόρφωσης που εφοδιάζει τους εκπαιδευτικούς με νέες δεξιότητες και μεθόδους, οξύνει τις αναλυτικές τους ικανότητες και προωθεί την αυτογνωσία τους.

3.Είναι μέσο εισαγωγής πρόσθετων ή καινοτόμων προσεγγίσεων στη διδασκαλία και στη μάθηση σε ένα υπάρχον σύστημα το οποίο συνήθως εμποδίζει τις καινοτομίες και τις αλλαγές.

4. Οι σκοποί της έρευνας δράσης έχουν να κάνουν με την βελτίωση της επικοινωνίας ανάμεσα στον ενεργό εκπαιδευτικό και τον ακαδημαϊκό ερευνητή.

5. Οι σκοποί της έρευνας δράσης ταυτίζονται με την ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα... Παρόλο που της λείπει η αυστηρότητα της πραγματικής επιστημονικής έρευνας – με την κλασική έννοια- είναι μέσο για την παροχή μιας εναλλακτικής λύσης προτιμότερης από την υποκειμενική μη εμπειριστατωμένη προσέγγιση της επίλυσης προβλημάτων σε τάξη & σχολείο...

.... Με αφορμή ένα μαθητή με βαρηκοΐα σε μία κανονική τάξη και με τα αποτελέσματα των καταγραφών μας να μπαίνουν στο δρόμο της επεξεργασίας για τη διατύπωση νέων προτάσεων και νέων μοντέλων αναμετρήσαμε με τις επιλογές μας. Εμείς οι ίδιοι μπορούμε να κάνουμε Καινούργια Βήματα ...

Βιβλιογραφία :* Χαρούπιας Α. & Περβανάς Κυρ. 2002. Ο Συντονιστής Παιδαγωγός Ενσωμάτωσης, στο Μπαγάκης Γ. Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής. εκδόσεις Μεταίχμιο.